

Det er hvidt herude

Om sangen

Teksten er fra digtsamlingen Trækfuglene og er skrevet af St. St. Blicher i 1838, senere i 1914 skrev Thomas Laub melodien. Højskolesangbogen.dk skriver bl.a. følgende om sangen:

”Vinteren 1837/38 var usædvanlig kold og langvarig, og Blicher havde lige rejst sig fra et langt og udmattende sygeleje. Han havde derfor den rigtige baggrund for at skildre den ubarmhjertige vinter (...)

Digtet beskriver tiden midt på vinteren: kyndelmisse den 2. februar. Oprindeligt var kyndelmisse en katolsk lysfest for jesusbarnets fremstilling i templet 40 dage efter fødslen, for først på det tidspunkt var Maria ifølge Det gamle testamente igen blevet ren. Kyndelmisse er placeret midt mellem vintersolhverv og forårsjævndøgn og opfattes traditionelt som årets koldeste dag.”

Sangen bruges ofte som fællessang, men det er faktisk oplagt at tilføje flere musikalske lag til den.

Forslag til flere musikalske lag

- Intro på 'uh', hvor alle stopper på hver deres tone i den første linje, og holder en smuk cluster-akkord.
- Simple flerstemmighed vha. drone-toner på Mi og La (tonerne kan hentes fra første linje på 'u' og 'de' i 'herude').
- Bodypercussion vha. ”bodypercussion-systemet”.

Bodypercussion-systemet

Systemet er en god måde at sætte bodypercussion på formel, og således gøre det mere overskueligt for både lærer og elever selv at komponere bodypercussion akkompagnementer. Når eleverne er parate til det, kan de hver især eller i grupper selv komponere deres eget bodypercussion-mønster.

Systemet har 11 slag:

1. Klap
2. Bryst højre hånd
3. Bryst venstre hånd
4. Lår højre hånd
5. Lår venstre hånd
6. Numse højre hånd
7. Numse venstre hånd
8. Fod højre
9. Fod venstre
10. Knips højre
11. Knips venstre ww

Ud fra dette system sammensættes mønstre, der er deleligt med sangens taktart (fx deleligt med 4 eller 3).

”Det er hvidt herude” går i 3/4, og mønsteret skal således være deleligt med 3.

Det kunne fx være mønsteret 2 + 4, som betyder: Klap, bryst, klap, bryst, bryst, lår.

Eller mønsteret 2 + 2 + 2, som betyder: klap, bryst, klap, bryst, klap, bryst.

Med blot to forskellige rytmiske mønstre oveni hinanden, lyder det allerede af et fuldt akkompagnement.

Øvrige udvidelsesmuligheder

- Tegn til sangen: Syng selv eller afspil sangen og lad eleverne tegne til.
- Fremmed-ord: Snak om/vis billeder/tegn de ukendte ord.
- Kyndelmisse-skær: Sluk det elektriske lys og tænd i stedet stearinlys/LED stearinlys/en lyskæde/hjemmelavede lanterner eller lignende. Syng sangen i ægte Kyndelmisse-stemning. (Obs på www.folkeskolen.dk findes opskrifter på hjemmelavede lanterne.)
- Skolens musikkultur: Skab en kyndelmisse-tradition på skolen og lad alle opleve kyndelmisse-stemningen med sang og lys.
- Syng også sangen ”I sne står urt og busk i skjul” og undersøg forskellene på de to sange. På højskolesangbogen.dk findes inspiration til analysen.